
Vojtěch Tomášek: Univerzita je něco mezi Vatikánem a Bruselem

Vojtěch Tomášek absolvoval bakalářské studium historie na Filozofické fakultě UK. Na [Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy](#) absolvoval magisterský obor [Obecná antropologie](#). V současné době působí na rektorátě univerzity jako vedoucí Odboru kvality vzdělávací činnosti a akreditací rektorátu Univerzity Karlovy.

Bakalářské studium jste absolvoval na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Co Vás přimělo ke studiu magisterského oboru Obecná antropologie právě na FHS?

Myslím si, že jsem historicky první člověk, který dostal Boloňskému systému, protože jsem skutečně ze studia historie utekl na FHS. Tehdy už byla zformována antropologie se specializací historická antropologie a já jsem se kulturním dějinám věnoval i v bakalářské práci. Přišlo mi velmi vhodné dál se tomu věnovat. Zároveň mě zaujali lidi jako pan docent [Horský](#) nebo pan docent [Himl](#), takže to byla jasná volba.

O oboru jste tedy věděl od známých?

Ano. Od spolužáka, dnešního předsedy senátu [Milana Hanyše](#), který studoval bakalářské studium a více méně mi to doporučil. Věděl, jakým směrem se ubírám ve studijních preferencích, takže bych mohl být uspokojen právě na FHS. Když jsem to při státnicích na filozofické fakultě oznámil, že odcházím na FHS, poměrně chvíli to rozdýchávali, ale myslím, že to byla velmi dobrá volba. Našel jsem na FHS, na historické antropologii, co jsem hledal.

Bylo Vaše studium na FHS hodně odlišné od studia na filozofické fakultě?

Samozřejmě. To je nebe a dudy. Historie je poměrně široký obor se spoustou metod a teorií a teoretický fundament na FHS byl úplně jiný a blížil se kulturním dějinám a inspiracím v sociálních vědách, v antropologii. Samozřejmě, na filozofické fakultě toto nefungovalo, tam se jelo podle klasičtějších více pozitivistických přístupů. Vedle teoreticko-metodologického přístupu byl odlišný i lidský, obecně způsob komunikace. Filozofická fakulta je svět sám pro sebe.

Vzpomenete si na nějakého vyučujícího, nebo obecně na lidi, kteří Vás pozitivně ovlivnili během studia? Nasměrovali Vás?

Obecně všichni vyučující, kteří byli v té době na Katedře antropologie, tak byli v mnohém inspirativní. Jak jsem říkal, Pavel Himl s Janem Horským jsou osobnosti, které mě velmi zaujaly přístupem a schopností člověka vtáhnout ho do úplně jiného světa v rámci toho oboru. Koho bych vedle nich zmínil, je Lucie Storchová, protože díky ní jsem napsal v diplomním semináři diplomku a poměrně včas. Myslím si, že její přístup je obohacen o to, že se velmi věnuje studentům, velmi pomáhá a dobře radí i z hlediska managementu studia. Tu bych vypíchnul vedle obou pánů, kteří jsou samozřejmě velkými osobnostmi. Lucie Storchová je ale duše velmi přínosná pro studenty.

Je něco, s čím jste měl při studiu problém?

Naopak, byť jsem strávil semestr na Erasmu, tak jsem studium zvládl za dva roky. Byl to úspěch i toho, že jsem neměl problémy s uznáním předmětů, a asi jsem byl jeden z mála, který si nemusel studium kvůli Erasmu prodlužovat. To by mohla být potenciaální komplikace, ale díky ochotě tehdejšího vedoucího katedry Yasara Abu Ghose se to naopak povedlo tak, že jsem to stihl.

V současné době pracujete na rektorátě na Odboru pro studium a záležitosti studentů jako vedoucí oddělení koncepce a akreditací. Mohl byste přiblížit, co je náplní Vaší práce?

Náplní mojí práce je v podstatě vše, co se točí kolem studijních programů. Doposud to byly převážně akreditace, to znamená, že se studijní program vždy musel nějakým způsobem popsat pro účely udělení oprávnění. Doposud to dělala akreditační komise. Teď se celý systém překopal a nově si to bude v drtivé většině udělovat vysoká škola sama. To s sebou nese to, že krom těch akreditací, které popisují profil studia, studijní plán, personální zabezpečení, kdo tam bude učit, jaké tam budou předměty, jak bude vypadat profil absolventa – tak vedle těchto akreditací budeme rozjíždět hodnocení studijních programů. Sledování toho, jak potom reálně vypadá studijní program, jaká jsou čísla studentů a tak dále. Nově jsme teď odpovědní nejenom za to, že akreditaci připravíme a pošleme ji někam dál jako dřív, teď bychom měli i ze zákona kontrolovat její plnění. Ve zkratce je to akreditace, studijní programy, jejich hodnocení, profilace a vše, co s tím souvisí.

Připravilo Vás studium na tuto pozici?

To je právě to, co mě na to nejvíc těší. Říkám si, že absolventi humanitních a sociálních oborů můžou prakticky dělat cokoli, protože se naučili číst, psát a mluvit. To znamená schopnost pochopit nějaký problém, který se většinou odvíjí od toho, že v něm jsou angažovaní nějakí lidé s nějakými emocemi, názory, idejemi a světonázory. Ten problém si zanalyzovat, nabídnout řešení, a to řešení někomu přednést a obhájit si ho. Když je humanitní nebo sociálně-vědné studium kvalitní, tak tohle člověka naučí. To si myslím, že je důvod, proč se většina absolventů FHS spokojeně uplatňuje všude možně. To FHS měla od začátku jako fundament studia. Ukazuje se, že to je obrovským přínosem pro uplatnění kdekoli, kde je potřeba číst, psát a mluvit.

Máte tedy přehled o svých spolužácích, kde nakonec kariérně zakotvili?

Máme užší partu, která se vidá. Skutečně to spektrum je široké. Samozřejmě, někteří z nás skončili v administrativě nebo v managementu provozu vysokých škol, jedna spolužačka je aktivní v muzeu, jedna se věnuje aktivitám v neziskovkách. To spektrum ukazuje, že zvláště antropologie, která se zaměřuje filosoficky, historicky nebo prostě sociálně a klade důraz na studium lidí a vztahy ve společnosti, na realitu – ta dokáže připravit skoro na všechno. Ne na pozice, kde se vyžadují jiné znalosti, ale dovednosti – na to je FHS nejlepší.

Prostředí univerzity je svým způsobem samostatný svět oddělený od toho vnějšího. Vnímáte to tak?

Univerzita je něco mezi Vatikánem a Brusel. Tak to člověku připadá z pozice rektorátu, který má být záštitou provozu těch všech sebevědomých sedmnácti fakult, které mají vlastní vedení, vlastní ideje, vlastní mentalitu, jak dělat vědu, jak učit. Neřekl bych, že je odtržená. Je pomalejší, přeci jen letos slaví 670 let, takže chvilku trvá, než se věci změň, ale svým způsobem je to dobře. Takových institucí už ve společnosti moc není. Nakonec se vždy věci upraví a posunou tak, že univerzita funguje. Někdy to člověku může připadat, že je to na delší běh, ale svým způsobem je to jeden z přínosů, který může dát společnosti.

Máte s FHS spojenou nějakou zajímavou vzpomínku?

Napadá mě vzpomínka na časy, kdy jsme na FHS dělali protesty proti Dobešově reformě. Tehdy jsem byl v senátu, byli jsme aktivní a byla to krásná doba. Je to už pět, šest let. Tehdy se ukázal potenciál FHS, schopnost pochopit realitu, pochopit ty problémy, které novela přinášela třeba z hlediska autonomie vysokých škol a samosprávy. Tehdy se ukázalo, že FHS vychová k nějakému občanskému a lidskému pohledu na věc. To, jak se nám tehdy povedlo tomu zabránit – pak se postupem času nabalily další fakulty, ale FHS byla jedna z prvních, kde protesty začaly a kde lidé začali volat po tom, že je třeba tomu zabránit. Tehdy jsme nad tím hodiny diskutovali v senátu a i učitelé byli skvělí a komunikovali s námi. V posledku se celé akademické obci podařilo zabránit reformě, která by byla katastrofální, byť později nějaké reformy přišly, ale autonomie se podařila ubránit. To je moje velká vzpomínka na FHS.

Sára Wienerová
30. 5. 2018